ממתק לשבת

חומש: דברים פרשת השבוע: ואתחנן תשפ"א

תורה נצחית

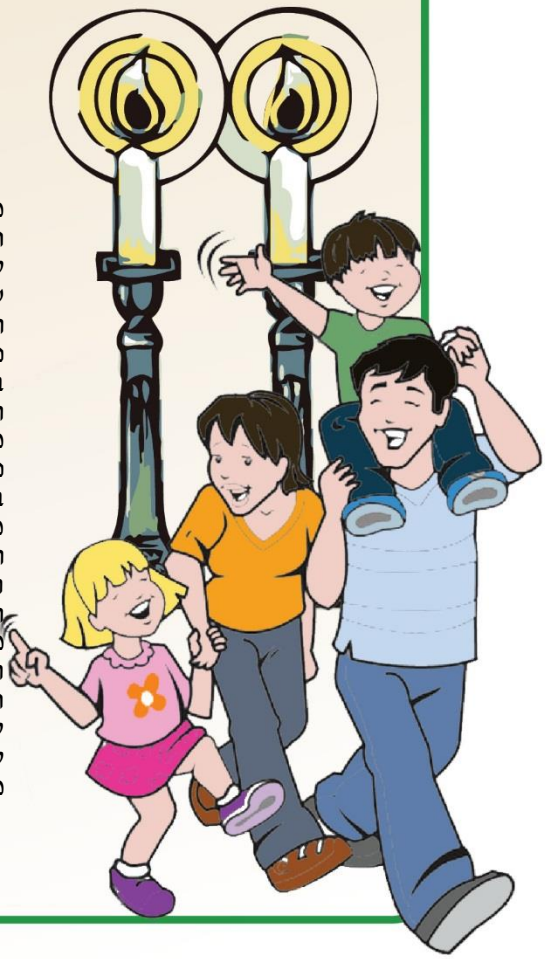

מעמד מתן תורה בצאתם בני ישראל ממצריים היה מעמד שנתן תוכן וכוון לעולם ובמיוחד לעם ישראל, מעמד אשר חולל מהפך עולמי, בלתי הפיך וקיים לנצח. ואם כך קשה להבין מדוע רואה משה רבנו צורך בחומש דברים, במשנה תורה, שבו חוזר הוא שנית על קורותיהם של ישראל לכתוב מחדש בפרשתנו את מתן תורה ולפרט את עשרת הדברות?

נראה שיש הבדל גדול בין אם הדברים הנאמרים בידי שמיים לבין אם הדברים הנאמרים בפי משה, ההבדלים אינם במהות אלא ביכולת הדיבור וההקשבה. יש שתי פנים לעשרת הדברות: יש את האמירה האלוקית המוחלטת ויש את האמירה האנושית ושתיהן מחייבות. הדברות הראשונות נאמרו מפי ה' והדברות בפרשתנו משה רבנו אמרם.

ניתן להוסיף שבדרך כלל יש הבדל בין 'תנאי מעבדה' לבין המציאות בשטח. הרבה פעמים בחיים בבית, בבית הספר ובעבודה ישנם כללי התנהגות שנקבעו מראש אך נסיון החיים מראה שצריך לשנותם ולהתאימם למציאות. אך חלילה וחס שכלל זה יחול על תורתנו הקדושה, תורתנו האלוקית. לא תתכן בתורת ה' שום שינוי ותמורה, חלילה.

התורה ניתנה לנו בצאתנו ממצרים, עדיין לא התבגרנו, עדיין לא נתנסנו בנסיונות של החיים, בנפילות שבמדבר, במציאות מורכבת של הבדלים בתקופות וזמנים שונים, מתחים בינינו לבין עצמנו, בינינו לבין חברינו ובינינו לבין רבונו של עולם. שמא יחשוב החושב ש'צריך להתאים את התורה למציאות העכשווית'? חלילה וחס, בא משה רבנו ובשמיעתו האנושית חוזר שוב על עשרת הדברות, בשנת הארבעים לתלאות המדבר. ללמדנו שמתן התורה האלוקי ביציאתנו ממצרים לא השתנה ולא ישתנה לנצח וגם כעת לאחר ארבעים שנות נדודים. התורה רצתה לבנות בנו את יסוד נצחיותה וקיימותה בכל מצב ובכל תנאי.

הרב גבי קדוש

רבנות מועצה אזורית
בני שמעון